

GUE/NGL locekļi Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komitejā (CULT)

Lothar BISKY (DE)
priekšsēdētāja vietnieks

M-Ch. VERGIAT (FR)
GUE/NGL koordinatore

Jean-Luc MÉLENCHON (FR)

Inês ZUBER (PT)

GUE/NGL locekļi Eiropas Parlamenta Juridiskajā komitejā (JURI)

Jiří MAŠTÁLKA (CZ)
GUE/NGL koordinators

Younous OMARJEE (FR)

Lai uzzinātu vairāk par informāciju šajā brošūrā, lūdzu, sazinieties ar Marika Tandler: marika.tandler@europarl.europa.eu; vai Evangelos Katsiavas: evangelos.katsiavas@europarl.europa.eu

- Jāveicina tādas sistēmas attīstība, kurā tiktu finansiāli atbalstīta radoša darbība, kā arī par to tiktu izmaksāta atlīdzība.
- Jāatbalsta citas licences, piemēram, Creative Commons, kas autoriem un lietotājiem dod lielāku brīvību.
- Īpašos izņēmuma gadījumos jāsniedz atbalsts, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti, valsts iestādēm un darbu izmantošanai izglītojošiem nolūkiem.
- Jāsamazina radošo darbu aizsardzības termiņš (līdz 70 gadiem pēc autora nāves). Aizsardzības perioda mērķis nav garantēt papildu ienākumus izplatītājiem, bet gan nodrošināt efektīvu autoru atlīdzības sistēmu.

Eiropas apvienotā kreiso un / Ziemeļvastu zaļo kreiso spēku
Konfederālā frakcija / Eiropas Parlamentā
rue Wiertz 43, B-1047 Brisele
T +32-(0)228-42683
F +32-(0)228-41774

Sagatavoja: GUE/NGL Komunikācijas nodaļa
guengl-communications@europarl.europa.eu
Fotoattēli: Eiropas Parlaments, iStockphoto
Dizains: Dominique Boon
Iespiedēji: Dossche Printing
© GUE/NGL – Brisele 2012
Iespiests uz otrreizējā pārstrādē iegūta papīra

Autortiesības digitālajā laikmetā Ceļā uz pareizo līdzsvaru starp autoriem un lietotājiem

GUE/NGL
www.guengl.eu

EIROPAS APVIENOTĀ KREISO UN / ZIEMEĻVASTU ZAĻO KREISO SPĒKU
KONFEDERĀLĀ FRAKCIJA / EIROPAS PARLAMENTĀ

GUE/NGL
www.guengl.eu

EIROPAS APVIENOTĀ KREISO UN / ZIEMEĻVASTU ZAĻO KREISO SPĒKU
KONFEDERĀLĀ FRAKCIJA / EIROPAS PARLAMENTĀ

Mūsdienās autortiesību jautājumi ietekmē gandrīz katru pilsoni, uzņēmumu un iestādi. Jaunu tehnoloģiju attīstība un sociālo plašsaziņas līdzekļu izmantošana izpludina robežas starp autoriem un lietotājiem. Ja vēlamies atrisināt autortiesību likumības krīzi, ir jāuzdod viens būtisks jautājums: uz ko un kādā veidā attiecas autortiesības?

GUE/NGL grupa atbalsta autortiesību stratēģiju, kas ļauj autoriem pelnīt iztiku ar savu darbu un vienlaikus nodrošina lietotāju tiesības piekļūt radošam saturam. Uz uzdoto jautājumu var atbildēt tikai tad, ja autortiesības uztver kā autora un lietotāja tiesību savienību, kas atbalsta piekļuves un lietošanas brīvību un vienlaikus arī novērtē radošu darbu.

Nepieciešamība veikt grozījumus autortiesību likumā

Digitalizācija maina veidu, kā uztveram darbu radīšanu un izplatīšanu. Tiešsaistē pieejamie darbi var tikt reproducēti un izplatīti oriģināla kvalitātē, un, veicot pāris klikšķus internetā, ir iespējams piekļūt dažādiem radošiem darbiem. Pašreizējā situācija, kurā neliels cilvēku skaits kontrolē piekļuvi mūzikai un citam radošajam saturam, kā arī nosaka tā klāstu, drīz mainīsies, un starpniekiem būs cita nozīme.

Autoru stāvokļa nostiprināšana

Līdz šim lielu daļu peļņas ir saņēmuši starpnieki, kuri gūst labumu no autoru darba, — piemēram, izklaides industrija un tās starpnieki, kas izmanto autorus un viņu darbu, vai arī neliels skaits filmu veidotāju, dziedātāju vai rakstnieku. Šo starpnieku darbs ir nozīmīgs, taču viņu ietekme pašreizējā autortiesību likuma kontekstā ir pārāk spēcīga, turpretī lielākā daļa autoru par savu darbu saņem ļoti zemu samaksu, un daudziem ir jāmeklē otrs darbs, lai nopelnītu iztiku. Autoriem, kas atrodas strukturāli vājākā pozīcijā, jānodrošina izdevīgāks stāvoklis attiecībā pret industriju, lai, slēdzot līgumus, tiktu garantēta godīga atlīdzība par radošu saturu un cieņa pret autoriem un viņu darbu.

Lietotāju tiesību nostiprināšana

Mūsdienīgā autortiesību likumā būtiska nozīme ir jāpiešķir lietotājiem. Viņi ir klienti, kas arī paši var būt autori — veidot jaunus darbus no esošajiem, tos pārstrādājot un kombinējot. Lietotāju tiesības piekļūt pieejamiem darbiem ir jāaizsargā, nevis jāierobežo ar bargiem sodiem vai negatīvām kampaņām. Taču līdzšinējo autortiesību likumu, kurā galvenais uzsvars ir uz analogiem radošiem darbiem, nevar vienkārši pārcelt digitālajā pasaulē. Izmantojot internetu, Eiropas pilsoņi kopīgo miljoniem mūzikas datņu. To nevajadzētu uzskatīt par noziegumu. GUE/NGL iestājas pret nepamatotiem kriminālsodiem, par kuriem tiek spriests aiz aizvērtām durvīm, — līdzīgi kā tas notika ar ACTA (Tirdzniecības nolīgumu viltojumu novēršanas jomā). GUE/NGL neatbalsta personas un iestādes, kas apgalvo, ka cīnās par mākslinieku un autoru tiesībām, bet tā vietā iedzīvojas bagātībā, piemērojot naudas sodus lietotājiem.

GUE/NGL aicina izveidot mūsdienīgu autortiesību stratēģiju

- Lai radošo darbu autoriem nodrošinātu iespēju ar savu darbu nopelnīt iztiku, visā Eiropā jāievieš efektīva autortiesību līgumu stratēģija. Nepieciešamas tādas autortiesības, kuras īstenojot tiek ņemtas vērā autoru un lietotāju vajadzības, nevis izklaides industrijas un tās starpnieku vēlmēs.
- Jāveicina atvērta diskusija starp lēmumu pieņēmējiem, izklaides industriju, autoriem un lietotājiem, lai apmainītos ar idejām par jauniem uzņēmējdarbības modeļiem, ar kuru palīdzību radošo saturu varētu padarīt pieejamu par cenu, kas ir pieņemama gan patērētājiem, gan autoriem.
- Jānodrošina autortiesību aģentūru iekšējās pārvaldības lielāka pārredzamība — jo īpaši attiecībā uz atalgojuma politiku.
- Lietotāji ir tie, kas maksā par radošajiem darbiem, kā arī tos lieto un apstrādā. Jānodrošina, lai tiktu cienītas viņu pamattiesības, piemēram, datu aizsardzība vai piekļuve internetam.
- Interneta piekļuves bloķēšana, pamatojoties uz iespējamiem autortiesību pārkāpumiem, ir tāds pats saziņas brīvības tiesību pārkāpums kā interneta uzraudzība, izmantojot interneta pakalpojumu sniedzēju sistēmas.
- Privāta datņu kopīgošana nedrīkst būt krimināli sodāma.
- Intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumu gadījumā visi izmeklēšanas un sodīšanas pasākumi jāveic un jāīsteno tikai tiesiskās sistēmas ietvaros un bez jebkādas privāta sektora iesaistīšanās.
- Zinātnē brīvas pieejas modeļi ir zināšanu izplatīšanas nākotne, kas ir jāatbalsta.

